

Zákon o obchodných reťazcoch

Poslanci NR SR 6. júla (aj napriek vládnemu nesúhlasu) schválili poslanecký návrh zákona o obchodných reťazcoch. Podľa opozičného predkladateľa je cieľom zákona stanovenie základných pravidiel pre pôsobenie obchodných reťazcov (OR) na vnútornom trhu.

V zmysle tohto zákona je od 1. septembra zakázané zneužívanie ekonomickej sily obchodných reťazcov vo vzťahu k ich slovenským dodávateľom. Ekonomická sila, je vymedzená podielom reťazca najmenej 5% na relevantnom trhu tovarov a služieb, prípadne jeho ročným celkovým obratom vyšším ako 1,5 mld. Sk. Zneužívaním ekonomickej sily sa rozumie a zároveň zakazuje predovšetkým vyberanie rôznych poplatkov a nepeňažných plnení (za zaradenie tovaru do evidencie OR, za zaradenie do predaja, za umiestnenie v predajni, za úhradu propagačných nákladov prevádzkovateľa OR). Zákonom nie je povolená ani bezdôvodná výmena tovaru, jednostranné zmeny zmluvne dohodnutých podmienok zo strany reťazcov, predávanie výrobku pod cenu nižšiu ako súčet nákupnej ceny a ceny za dopravu, kontrola kvality dodaného tovaru priamo u dodávateľa či hradenie nákladov na kontrolu tovaru dodávateľom. Zákon ďalej reťazcu stanovuje povinnosť premietnuť 90% zľavy poskytnutej výrobcovi, do konečnej predajnej ceny tovarov (pozn. znenie zákona je menej zrozumiteľné, médiá to uviedli takto). Upravuje maximálnu dobu splatnosti faktúr, ktorá sa podľa zástancov zákona doteraz pohybovala od 30 až do 120 dní, táto zákonom nemôže prekročiť 45 dní. Norma ukladá povinnosť tovar predávaný pod značkou reťazca označovať aj obchodným menom výrobcu, prípadne jeho ochrannou známkou. Dozor nad dodržiavaním zákona má Ministerstvo hospodárstva (MH) SR, kontrola nad predajom výrobkov a poskytovaním služieb v reťazcoch je v kompetencii Slovenskej obchodnej inšpekcie. Za porušenie tohto zákona môže MH SR uložiť prevádzkovateľovi obchodného reťazca pokutu od 1 mil. Sk až do výšky 10 mil. korún, pri opakovanom porušení dokonca až dvojnásobok týchto súm.

Na poslednom rokovaní EK so slovenskou delegáciou komisia upozornila na neprijateľnosť zákona o obchodných reťazcoch. (EK opäť poukázala, že zákon nespĺňa pravidlá slobodného pohybu tovarov a služieb). Podľa posledných informácií ministerstva hospodárstva, zákon sa najneskôr dňom vstupu Slovenska s veľkou pravdepodobnosťou bude novelizovať, alebo úplne prestane platiť. Zákon však nadobudol účinnosť 1. septembra 2003, prevádzkovatelia obchodných reťazcov majú od tohto dňa 3 mesiace na to, aby zmluvy uzavreté s dodávateľmi pred účinnosťou normy uviedli do súladu so zákonom, v prípade povinnosti označovania výrobkov táto lehota predstavuje 6 mesiacov.